

DORĘCZENIE PISM PROCESOWYCH PRZEZ KOMORNIKA SĄDOWEGO

Przedmiotem niniejszego opracowania jest kwestia doręczania pism procesowych przez komornika sądowego uregulowana zasadniczo w art. 139¹ Kodeksu postępowania cywilnego. Poniżej omówię okoliczności oraz zasady tej specyficznej, subsydiarnej formy doręczania pism procesowych.

Zasadniczo kwestia doręczeń pism procesowych uregulowana jest w art. 131 i nast. Kodeksu postępowania cywilnego i dokonywana jest przez Sąd za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012r. - Prawo pocztowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1041 i 2320), osoby zatrudnione w sądzie, lub sądową służbę doręczeniową. Jeżeli w sprawie Strony reprezentowane są przez pełnomocników profesjonalnych (adwokaci, radcowie prawni, rzecznicy patentowi oraz Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej), pełnomocnicy ci doręczają sobie nawzajem, bezpośrednio odpisy pism procesowych z załącznikami.

Ustawą z dnia z dnia 4 lipca 2019r. zmieniającą Kodeks postępowania cywilnego (i inne ustawy, o czym dalej) w zakresie doręczeń, która weszła w życie z dniem 7 listopada 2019r. dodano art. 139¹ § 1 i 2, o następującej treści: *”Jeżeli pozwany, pomimo powtórzenia zawiadomienia zgodnie z art. 139 § 1 zdanie drugie, nie odebrał pozwu lub innego pisma procesowego wywołującego potrzebę podjęcia obrony jego praw, a w sprawie nie doręczono mu wcześniej żadnego pisma w sposób przewidziany w artykułach poprzedzających i nie ma zastosowania art. 139 § 2-3¹ lub inny przepis szczególny przewidujący skutek doręczenia, przewodniczący zawiadamia o tym powoda, przesyłając mu przy tym odpis pisma dla pozwanego i zobowiązując do doręczenia tego pisma pozwanemu za pośrednictwem komornika. Powód w terminie dwóch miesięcy od dnia doręczenia mu zobowiązania, o którym mowa w § 1, składa do akt potwierdzenie doręczenia pisma pozwanemu za pośrednictwem komornika albo zwraca pismo i wskazuje aktualny adres pozwanego lub dowód, że pozwany przebywa pod adresem wskazanym w pozwie. Po bezskutecznym upływie terminu stosuje się przepis art. 177 § 1 pkt 6.”*

Przepis ten znajduje zastosowanie przede wszystkim do doręczenia pozwu (i wniosku w postępowaniu nieprocesowym jak np. Wniosek o stwierdzenie nabycia spadku) oraz do „innych pism procesowych wywołujących potrzebę podjęcia obrony

praw pozwanego”. Do takich pism można zaliczyć np. skargę o wznowienie postępowania czy skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Oczywiście doręczeniu podlegają również załączniki do przedmiotowych pism. Komornik doręczając wzmiankowane pisma doręcza stronie pozwanej także wezwanie Przewodniczącego składu sędziowskiego do złożenia odpowiedzi na pozew.

Stosownie do art. 205² KPC, *”Równocześnie z doręczeniem pism, o których mowa w art. 205¹ § 1, poucza się strony o:*

- 1. możliwości rozwiązania sporu w drodze ugody zawartej przed sądem lub mediatorem;*
- 2. obowiązku udziału w posiedzeniu przygotowawczym i przedstawienia wszystkich twierdzeń i dowodów na tym posiedzeniu;*
- 3. skutkach niedopełnienia obowiązków, o których mowa w pkt 2, w szczególności możliwości wydania przez sąd wyroku zaocznego na posiedzeniu niejawnym i warunkach jego wykonalności, obciążenia kosztami postępowania, a także możliwości umorzenia postępowania oraz pominięcia spóźnionych twierdzeń i dowodów;*
- 4. możliwości ustanowienia pełnomocnika procesowego oraz o tym, że zastępstwo adwokata, radcy prawnego lub rzecznika patentowego nie jest obowiązkowe;*
- 5. obowiązku złożenia pisma przygotowawczego na zarządzenie przewodniczącego, wymogach co do jego treści i skutkach ich niedochowania;*
- 6. zwrocie pisma przygotowawczego złożonego bez zarządzenia przewodniczącego.”*

Doręczenie komornicze może , jeżeli być konieczne jeśli spełnione są jednocześnie 2 warunki:

1. próba doręczenia pozwanemu pozwu (wniosku w postępowaniu nieprocesowym) lub innego pisma procesowego wywołującego potrzebę podjęcia obrony praw w sposób określony w art. 139 § 1 nie doprowadziła do fizycznego odbioru tego pisma pomimo ponownego jego awizowania;
2. w sprawie nie doręczono pozwanemu wcześniej żadnego pisma w formie doręczenia właściwego lub zastępczego;
3. w sprawie nie ma zastosowania art. 139 § 2–3¹ lub inny przepis szczególnie przewidujący skutek doręczenia.

Koszty doręczenia komorniczego w wysokości 60zł, wstępnie obciążają powoda, lecz ponieważ zaliczają się do kategorii kosztów procesu, następnie podlegają rozliczeniu w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie. Opłatę należy uiścić wraz ze złożeniem wniosku, a w przypadku gdy jej nie uiszczono, komornik wzywa wnioskodawcę do jej uiszczenia w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania. Po bezskutecznym upływie wskazanego terminu, komornik zwraca wniosek.

Powód w terminie 2 miesięcy od dnia doręczenia mu zobowiązania powinien:

1. złożyć do akt potwierdzenie doręczenia pisma pozwanemu za pośrednictwem komornika, bądź
2. zwrócić sądowi pismo, wskazując aktualny adres pozwanego, bądź
3. zwrócić sądowi pismo, składając dowód, że pozwany przebywa pod adresem wskazanym w pozwie.

Powyższą ustawą z dnia 4 lipca 2019r. zmieniono również ustawę z dnia z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (tekst jedn. Dz. U. z 2021r., poz. 850) zmieniając treść art. 3 ust. 4 pkt 1 i dodając art. 3a o następującej treści:

”Doręczenia, o którym mowa w art. 3 ust. 4 pkt 1, komornik dokonuje w terminie 14 dni od dnia otrzymania zlecenia.

Jeżeli adresata nie zastano przy próbie doręczenia, komornik ustala, czy adresat zamieszkuje pod wskazanym adresem. W tym celu komornik może żądać niezbędnych informacji od podmiotów wymienionych w art. 761 § 1¹ pkt 13 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego pod rygorem przewidzianym w art. 762 tej ustawy. Treść dokonanych ustaleń komornik wciąga do protokołu, do którego przepis art. 809 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego stosuje się odpowiednio.

Jeżeli próba doręczenia okaże się bezskuteczna, a zgodnie z ustaleniami komornika adresat zamieszkuje pod podanym adresem, w oddawczej skrzynce pocztowej adresata umieszcza się zawiadomienie o podjętej próbie doręczenia wraz z informacją o możliwości odbioru pisma w kancelarii komornika oraz pouczeniem, że należy je odebrać w terminie 14 dni od dnia umieszczenia zawiadomienia. Jeżeli pod wskazanym adresem zastano dorosłego domownika adresata, o możliwości odbioru pisma poucza się dodatkowo tego domownika. W przypadku bezskutecznego upływu terminu do odbioru pisma, pismo uważa się za doręczone w ostatnim dniu tego

terminu, a komornik zwraca pismo podmiotowi zlecającemu doręczenie informując go o dokonanych ustaleniach oraz o dacie doręczenia.

Jeżeli próba doręczenia okaże się bezskuteczna, a zgodnie z ustaleniami komornika adresat nie zamieszkuje pod wskazanym adresem, komornik zwraca pismo podmiotowi zlecającemu doręczenie informując go o dokonanych ustaleniach. To samo dotyczy przypadku, gdy komornikowi mimo podjęcia wymaganych czynności nie udało się ustalić, czy adresat zamieszkuje pod wskazanym adresem.

W przypadkach, o których mowa w ust. 3 i 4, komornik udziela podmiotowi zlecającemu informacji o dokonanych ustaleniach przez nadesłanie kopii protokołu.”

Powyższe przepisy regulują szczegółowo zasady postępowania komornika przy realizacji próby doręczenia pisma.

Radca prawny
Marek Szczechowski